

7/40281
SK 142

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-290/1996/3579

Konu : Yazılı soru önergesi

30 / 06 / 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 12/03/2014 tarihli ve 43452547-120.00-168727 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Öz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/40281 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-290/1995/3578
Konu : Yazılı soru önergesi

30 / 06 / 2014

Sayın Ali ÖZ
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/40281 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Devletimizin özgürlükçü ve demokratik karakterini güçlendirmekte kararlı olan Hükûmetimizin, temel hak ve hürriyetlerin en geniş hukuki korumaya kavuşması için önemli reform adımları attığı; yasal ve yapısal sorunların çözümü ile kurumsal önlemlerin geliştirilmesi noktasında kayda değer mesafeler alındığı; mevzuatımızın, demokratikleşme ve insan hakları odaklı bir yaklaşımla gözden geçirildiği; anayasal ve yasal düzeyde gerçekleştirilen değişikliklerin, bir taraftan temel hak ve özgürlükleri daha güçlü teminatlara bağlayacak düzenlemeleri, diğer taraftan yargının etkinliğini, bağımsızlığı ve tarafsızlığını güçlendirecek önlemleri içerdiği, bu çerçevede çeşitli reform paketlerinin son iki yıl içinde kanunlaştırıldığı malûmlardır.

II- Kamuoyunda 3. Yargı Paketi olarak bilinen 6352 sayılı "Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun" ile 31 Aralık 2011 tarihine kadar basın ve yayın yoluyla ya da sair düşünce ve kanaat açıklama yöntemleriyle işlenen ve adli para cezasını ya da üst sınırı 5 yıldan fazla olmayan hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı açılan soruşturma ve kovuşturmaların yahut kesinleşmiş hüküm infazlarının ertelenmesi imkânı getirilmiş; eleştiri konusu olan, Türk Ceza Kanununun 285 ve 288. maddelerindeki adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs ve soruşturmanın gizliliğini ihlal gibi basın mensuplarını yakından ilgilendiren suçlar da yeniden ele alınarak unsurları belirginleştirilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda, basın ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Terörle Mücadele Kanununun 6. maddesinde yer alan, yayımlanmamış ve suç içeriği belirsiz yayınlara sansür anlamı taşıyacak biçimde ileriye yönelik yayın durdurma tedbiri verilebilmesine imkan tanıyan hüküm de bu düzenlemeyle mevzuatımızdan çıkarılmıştır.

Kanunla ayrıca, 5187 sayılı Basın Kanununa eklenen geçici maddeyle farklı tarihlerde çeşitli mahkemelerce verilen ve bir kısmı da sonradan ortadan kaldırılan, basılı eserler hakkındaki bir çok toplatma kararı hükümsüz kılınmıştır. Sözü edilen düzenleme sayesinde, 31/12/2011 tarihine kadar mahkemeler, yetkili mülki idari amirlikleri ve diğer makamlarca basılı yayınlarla ilgili olarak verilmiş toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararlarının, düzenlemenin yer aldığı Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, yetkili ve görevli mahkemeden yasaklılığın devamı niteliğinde bir karar alınmamış olması durumunda kendiliğinden hükümsüz hale geleceği belirtilmiştir.

III- Bakanlığımızca hazırlanan ve kamuoyunda 4. Yargı Paketi olarak adlandırılan 6459 sayılı İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Yapılmasına Dair Kanun ile insan haklarına saygı ve bu konuda ortaya çıkan aksaklıkları iç hukukumuzda çözüme bağlama ilkelerinin gereği olarak, Ülkemizin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önündeki görünümünün düzeltilebilmesi amacıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından koruma altına alınan hakların ihlaline sebebiyet verebilen çeşitli kanunlardaki ilgili hükümlerde değişiklik yapılmıştır.

Bu çerçevede, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 6 ve 7. maddelerinde yer alan ve basın özgürlüğünü de yakından ilgilendiren terör örgütünün bildirilerini yayınlama ve terör örgütünün propagandasını yapma suçları "cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemleri meşru gösterme veya övme ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik etme" unsurlarına bağlanarak yeniden düzenlenmiş; 7. maddesine eklenen bir fıkrayla da terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına fıkra da sayılan suçları işleyen hakkında 5237 sayılı Kanunun 220. maddesinin altıncı fıkrasında tanımlanan suçtan dolayı ayrıca ceza verilmeyeceği esası kabul edilmiştir. Türk Ceza Kanununun 220. maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan örgüt propagandası suçu ise Terörle Mücadele Kanununun yeniden düzenlenen 7. maddesinin ikinci fıkrası paralelinde revize edilmiştir.

Kanunla ayrıca, suçu ve suçluyu övmeyi yaptırıma bağlayan, Türk Ceza Kanununun 215. maddesinde değişiklik yapılarak suçun işlenişi nedeniyle "kamu düzeni açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması" unsurunun varlığı, halkı askerlikten soğutma suçunu düzenleyen 318. maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle de suçun "askerlik hizmetlerini yapanları firara sevk edecek veya askerlik hizmetine katılacak olanları bu hizmeti yapmaktan vazgeçirecek şekilde teşvik ve telkinde bulunma" koşuluna bağlanması benimsenmiştir.

IV- Aynı şekilde Bakanlığımızca hazırlanan ve kamuoyunda Demokratikleşme Paketi olarak adlandırılan 6529 sayılı "Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" 05/12/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiş; 02/03/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilmiş ve 13/03/2014 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

6529 sayılı Kanunla, temel insan haklarından olan, ifade özgürlüğü ile seçme ve seçilme, toplantı ve gösteri yürüyüşü haklarının kullanımının genişletilmesi ve bir kişinin sahip olduğu özelliklerden dolayı ayrımcılığa uğramaması amacıyla bazı kanunlarda değişiklikler yapılmıştır.

V- Son olarak basın özgürlüğü konusunda Bakanlığımız Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı" 24/02/2014 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilerek 01/03/2014 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Eylem planı ile 14 ana amaç ve bu amaçların gerçekleştirilmesi için 46 hedef belirlenmiş olup, söz konusu hedeflere ulaşılması maksadıyla yapılacak faaliyetler de her bir hedefin altında ayrı ayrı açıklanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmaların amaçlarından biri de "İfade ve Medya Özgürlüğünün En Geniş Manada Sağlanması" olarak öngörülmüştür. Belirtilen amacın gerçekleştirilmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunulması benimsenmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZBAĞ
Bakan